

Izveštaj sa seminara

IZVJEŠTAJ O SUDJELOVANJU NA STRUČNOM TEČAJU IZ AKVAKULTURE

U Santiagu de Compostela (Španjolska) od 13. do 24. rujna 2004. održan je napredni stručni tečaj pod nazivom: **FISH DISEASE DIAGNOSIS AND CONTROL IN MEDITERRANEAN MARINE AQUACULTURE**. Tečaj su zajednički organizirali **International Centre for Advanced Mediterranean Agronomic Studies (CIHEAM)**, putem **Mediterranean Agronomic Institute of Zaragoza (IAMZ)** i **University of Santiago de Compostela**.

Na tečaju su sudjelovala 23 polaznika iz 12 zemalja, uključujući i dva polaznika iz Hrvatske (Slika 1). Tečaj se sastojao od teorijske nastave u prijedpodnevnim satima i rada u laboratoriju poslije podne. U sklopu tečaja organiziran je posjet dvjema farmama na atlantskoj obali.

Službeni jezik na tečaju bio je engleski uz simultano prevodenje na francuski i španjolski. Predavači su bili iz zemalja s najrazvijenijom akvakulturom (Španjolska, Italija, Francuska i Grčka), osobe s akademskim i praktičnim iskustvom iz područja uzgoja i patologije morskih riba iz područja Sredozemlja.

Uzgoj morskih riba na području Sredozemlja dio je animalne proizvodnje s najbržim rastom u posljednja dva desetljeća. Tehnološki je razvoj omogućio rast proizvodnje uz uvođenje novih sustava uzgoja i novih vrsta uzgajanih riba. No, kao i drugi novi oblici proizvodnje, i proizvodnja morskih riba suočena je s novim izazovima koji imaju kao posljedicu restrukturiranje sektora da bi se postigle bolja učinkovitost i održivost proizvodnje.

Pravodobna i točna dijagnoza, učinkovite preventivne mjere i točna epidemiološka slika ključni su u smanjenju negativnog utjecaja bolesti na ribe u uzgoju. Osim toga, potrebno je uložiti dodatne napore za što prikladniju upotrebu kemoterapeutika. Primjena komercijalnih cjepiva imala je svoj doprinos u tome uz potrebu da se u budućnosti razviju novi imunološki proizvodi, kao i učinkovitiji načini njihove primjene.

Osnovna svrha i cilj tečaja bili su pružiti polaznicima uvid u:

- bolesti riba koje pogađaju akvakulturu u području Mediterana, s posebnim naglaskom na njihovu dijagnozu;
- zdravstvenu kontrolu na uzgajalištima s osvrtnom na aktualne mjere u kontroli i preventivi bolesti.

Polaznici tečaja stekli su znanja o glavnim bolestima koje imaju ekonomski učinak na morske vrste riba u području Sredozemlja. U sklopu tečaja je organiziran posjet dvama uzgajalištima riba i školjaka, što je, zajedno s laboratorijskim radom, omogućilo usavršavanje dijagnostičkih metoda koje se temelje na kliničkoj i laboratorijskoj pretrazi.

Održana su predavanja ponudila praktična iskustva predavača iz područja s najrazvijenijom proizvodnjom o postupcima zdravstvene kontrole koji su prilagođeni sustavima uzgoja u području Sredozemlja, kako bi se umanjio utjecaj bolesti na uzgoj.

Odgovarajući je naglasak stavljen na etičke i pravne aspekte prigodom zdravstvene kontrole kako bi se povećala potražnja potrošača i zadovoljili zahtjevi tržišta za kakvoćom i sigurnošću hrane i proizvodnim postupcima koji nemaju negativan utjecaj na okoliš.

Sam je tečaj pružio mnoštvo mogućnosti za kontakte, osobne, ali i na razini institucija, što će pridonijeti izmjeni iskustava i pojačati koordinaciju s obzirom na proizvodnju i zdravstvenu kontrolu u području Sredozemlja.

Održana predavanja uglavnom su pokrivala ovu problematiku:

1. Environment, aquaculture systems and health management in marine Mediterranean aquaculture (1 hour)
2. Fish disease epidemiology in marine Mediterranean aquaculture (1 hour)
3. Fish diseases and diagnosis (18 hours)
4. Disease prevention and control (13 hours)
5. Ethical and legal aspects (2 hours)
6. Workshop based on case studies (4 hours)
7. Field visits and practicals — following clinical cases (20 hours)
8. Participant's presentations on their own experience in diagnosis, prevention and control of fish diseases in their countries (2 hours)

Predavači su bili uglavnom eminentni stručnjaci na svojem polju rada, i to:

C. ALVAREZ PELLITERO, Instituto de Acuicultura Torre de la Sal, CSIC (Spain)

J. L. BARJA, Univ. Santiago de Compostela (Spain)

Sl. 1. Polaznici tečaja

- G. BOVO**, Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Venezie, Legnaro (Italy)
P. DANIEL, Sofrada Aquaculture S. A., Bellou-sur-Huisne (France)
C. P. DOPAZO, Univ. Santiago de Compostela (Spain)
A. LE BRETON, Fish Health Consultant, Grenade sur Garonne (France)
B. MAGARIOS, Univ. Santiago de Compostela (Spain)
F. PADROS, Univ. Autónoma de Barcelona, Bellaterra (Spain)
O. PALENZUELA, Instituto de Acuicultura Torre de la Sal, CSIC (Spain)
J. ROMALDE, Univ. Santiago de Compostela (Spain)
A. TORANZO, Univ. Santiago de Compostela (Spain)
P. VARVARIGOS, Veterinary Care Ltd., Athens (Greece)
G. WIEGERTJES, Univ. Wageningen (The Netherlands)

Mr. sc. Božidar Kurtović, dr. vet. med.